

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2	
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
ที่ตั้งชุมชนที่ทำการศึกษาลุ่มน้ำ	7
แนวคิดเกี่ยวกับการถอดบทเรียน	13
ภัยพิบัติ	20
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	32
ปัจจัยความสำเร็จ	40
ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และฐานข้อมูล	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
กรอบแนวคิดการวิจัย	67
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	68
ชุมชนที่ทำการศึกษา	68
วิธีดำเนินการ	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
บทที่ 4	ผลการวิจัย	76
	ตอนที่ 1 บริบทของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน และเจ้าพระยาตอนบน	77
	ตอนที่ 2 การจัดการภัยพิบัติและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชน	101
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการภัยพิบัติและการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำของชุมชน	175
	ตอนที่ 4 พัฒนารฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำของชุมชน	183
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ	197
	สรุปผลการวิจัย	197
	อภิปรายผลการวิจัย	207
	ข้อเสนอแนะ	214
บรรณานุกรม		218
ภาคผนวก		227
	ก ประเด็นสัมภาษณ์และคู่มือประเด็นสัมภาษณ์	
	ประเด็นที่ 1 บริบทของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน และเจ้าพระยาตอนบน	228
	ข ประเด็นสัมภาษณ์และคู่มือประเด็นสัมภาษณ์	
	ประเด็นที่ 2 การจัดการภัยพิบัติและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชน	233
	ค ประเด็นสัมภาษณ์และคู่มือประเด็นสัมภาษณ์	
	ประเด็นที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการภัยพิบัติและ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชน	242

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	แนวทางและจุดเด่นของเทคนิคการถอดบทเรียน	16
ตารางที่ 2.2	ระดับความรุนแรงของสาธารณภัยและระดับการจัดการสาธารณภัย	22
ตารางที่ 3.1	ชุมชนที่ทำการศึกษา จำนวน 15 ชุมชน	69
ตารางที่ 3.2	สรุปแผนการดำเนินงานของโครงการวิจัย	73
ตารางที่ 4.1	กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าคอรั่ม จำกัด	157
ตารางที่ 4.2	การจัดการตำบลจัดการตนเองของตำบลลำประดาศ	167
ตารางที่ 5.1	บริบทชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน และเจ้าพระยาตอนบน	197
ตารางที่ 5.2	การจัดการภัยพิบัติและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน และเจ้าพระยาตอนบน	201

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 2.1	ที่ตั้งชุมชนที่ทำการศึกษาในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง	8
ภาพที่ 2.2	ที่ตั้งชุมชนที่ทำการศึกษาในพื้นที่ลุ่มน้ำวัง	9
ภาพที่ 2.3	ที่ตั้งชุมชนที่ทำการศึกษาในพื้นที่ลุ่มน้ำยม	10
ภาพที่ 2.4	ที่ตั้งชุมชนที่ทำการศึกษาในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน	11
ภาพที่ 2.5	ที่ตั้งชุมชนที่ทำการศึกษาในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน	12
ภาพที่ 2.6	การถอดบทเรียนตั้งแต่ก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และหลังการดำเนินการ	15
ภาพที่ 2.7	วัฏจักรของสาธารณสุข	25
ภาพที่ 2.8	วงจรการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ	28
ภาพที่ 2.9	ผังการบริหารจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย	31
ภาพที่ 2.10	กรอบของ PESTLE Analysis	43
ภาพที่ 2.11	ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วม จังหวัดนครศรีธรรมราช	62
ภาพที่ 2.12	กรอบแนวคิดการวิจัย	67
ภาพที่ 4.1	แผนที่แสดงพื้นที่ชุมชนเครือข่ายคลองแม่ข่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	77
ภาพที่ 4.2	แผนที่แสดงพื้นที่ห้วยลานสาบ ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง จังหวัดตาก	79
ภาพที่ 4.3	แผนที่แสดงพื้นที่ฝายน้ำล้นท่าเสากระโดงตำบลนาบ่อคำ อ.เมือง จ.กำแพงเพชร	81
ภาพที่ 4.4	แผนที่แสดงพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยก้อด ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง	83
ภาพที่ 4.5	แผนที่แสดงพื้นที่บ้านยางอ้อยใต้ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	84
ภาพที่ 4.6	แผนที่แสดงพื้นที่บ้านแม่ระวาน ตำบลยกระบัตร์ อำเภอสามเงา จังหวัดตาก	86
ภาพที่ 4.7	แผนที่แสดงพื้นที่บ้านดอนเงิน ตำบลออย อำเภอปง จังหวัดพะเยา	87
ภาพที่ 4.8	แผนที่แสดงพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สินเฉลิมพระเกียรติ ตำบลนาพูน อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่	89
ภาพที่ 4.9	แผนที่แสดงพื้นที่ตำบลท่าทอง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย	90

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.10	แผนที่แสดงพื้นที่หมู่ 4 ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก 91
ภาพที่ 4.11	แผนที่แสดงพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ 93
ภาพที่ 4.12	แผนที่แสดงพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำประดา อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร 95
ภาพที่ 4.13	แผนที่แสดงพื้นที่ชุ่มน้ำบึงเสนาท อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 97
ภาพที่ 4.14	แผนที่แสดงพื้นที่บึงสายไหม-บึงระหุ้ง ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 99
ภาพที่ 4.15	แผนที่แสดงพื้นที่ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท 100
ภาพที่ 4.16	โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าคอรุม จำกัด 158
ภาพที่ 4.17	QR code คู่มือการใช้โปรแกรม Google earth การใช้โปรแกรม Easy Prapa และ EasyAgri ในการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำของชุมชน 185
ภาพที่ 4.18	ไลน์ “ฐานข้อมูลลุ่มน้ำ” เพื่อใช้เป็นช่องทางติดต่อสื่อสาร ติดตาม ตอบข้อซักถามของ ผู้เข้าร่วมอบรม และประเมินผลจากการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำของแต่ละชุมชน 187
ภาพที่ 4.19	แผนที่ของทรัพยากรน้ำและแหล่งน้ำเสียของชุมชนเครือข่ายคลองแม่ข่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 188
ภาพที่ 4.20	แผนที่ของทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำฝายห้วยลานสาง ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง จังหวัดตาก 188
ภาพที่ 4.21	แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำฝายน้ำล้นท่าเสากระโดง ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 189
ภาพที่ 4.22	แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยก้อด ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง 189
ภาพที่ 4.23	แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านยางอ้อยใต้ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง 190
ภาพที่ 4.24	แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านแม่ระวาน ตำบลยกกระบัตร อำเภอสามเงา จังหวัดตาก 190
ภาพที่ 4.25	แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านดอนเงิน อำเภอปาง จังหวัดพะเยา 191
ภาพที่ 4.26	แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สินเฉลิมพระเกียรติ ตำบลนาพูน อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ 191

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.27 แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำตำบลท่าทอง อำเภอสุวรรณโคโลก จังหวัดสุโขทัย	192
ภาพที่ 4.28 แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ม.4 ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก	192
ภาพที่ 4.29 แผนที่ทรัพยากรน้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์	193
ภาพที่ 4.30 แผนที่ทรัพยากรน้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลลำประดา อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร	193
ภาพที่ 4.31 แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำบึงเสนาท อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์	194
ภาพที่ 4.32 แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำบึงสายไหม-บึงระหุ้ง ตำบลบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์	194
ภาพที่ 4.33 แผนที่ทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท	195

